

Кирпита Тамара Володимирівна

Національна металургійна академія України

Науковий керівник: Скуратовська Людмила Іванівна, професор, доктор філологічних наук
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

**UNRELIABLE NARRATOR AND DOUBT AS THE MEANS OF FANTASY IN
THE TURN OF THE SCREW BY HENRY JAMES**

The Turn of the Screw still remains the most fabulous piece of work by Henry James, causing literary observers and critics break lances over its ambiguity. Written in 1897, it survived numerous perceptions, from taking the entire story as a tale of supernatural to Freudian interpretations, claiming the heroine to suffer from hallucinations in a result of the repression of her erotic fantasies aroused in by the attractive owner of Bly. We daresay that a bulk of critical works dedicated to *The Turn of the Screw* considerably exceeds the factual size of James' novella. Still, there is no common point of view about the narrator's reliability. Moreover, its ambiguity evoked over 20 screen and scene adaptations and about a dozen literary re-workings.

As it stands, there are three main interpretations of the novella: 1) apparitionists, or metaphysical, which argues it is a ghost story and all the things that happen are true within the framework of the narrative (e.g.: Booth; Jones; Krook, Ordeal; Valid; Bontly; and Schrero; 2) non-apparitionists, or psychoanalytical, which says it is a story of madness (e.g E.Wilson; Goddard; Kenton; Cranfill and Clark; 3) seeing the governess as an unreliable narrator which is supposed to be initiated by E.Wilson, who was one of the first critics who doubted the reliability of the governess as a narrator. This point of view supposes that the novella is an ambiguous narration meant to confuse the reader (e.g.: I.V.Golovacheva, T.L.Selitrina, E.J.Parkinson, J.A.Á.Amorós).

Kimberly C. Reed summarized all criticism on *The Turn of the Screw* saying: "It is neither novel nor short story; neither ghost story nor realist narrative; recounted by a woman neither servant nor family member; featuring (in part) beings neither living nor dead." Indeed, the ambiguity of this piece of work is still a subject of discussion.

The Turn of the Screw was written in 1897, but it was not until 1934 that the reliability of the narrator was questioned seriously for the first time. After *The Ambiguity of Henry James* by E.Wilson was published in 1934 the review of history started. Wilson's Freudian interpretation which suggests that the governess is a sexually suppressed hysteric, and ghosts are merely the result of her excessively excited imagination, repeated what previously was claimed by critics like Henry Beers, Harold Goddard and Edna Kenton in the 1920s. Throughout his life, Wilson continued to reconsider and reinterpret his interpretation of *The Turn of the Screw*, but all criticism from that time was supposed to resist the central ambiguity of the narrative. Is a governess a hopeless neurotic, to whom the figures of Peter Quint and Miss Jessel appear or is she really a courageous woman struggling to save her wards from the curse? Both viewpoints have many supporters, although the first one is continuously losing its popularity. Other critics (and this viewpoint seems to be optimal) argue that the beauty and horror of the story lie in its extraordinary ambiguity, and therefore both preliminary interpretations are possible and indeed necessary to make *The Turn of the Screw* a manifestation of the author's talent.

Tz.Todorov when speaking about doubt considering the reality of the events of a story gives *The Turn of the Screw* as an illustration of ambiguity as a condition of the fantastic which may exist not only in some part of a narration but through whole its body and thus, outside of it. Indeed, there are some levels of a doubt: the governess doubts the children's morality and sincerity as well as Mrs.Grose's attitudes, the reader doubts the morality of the governess herself (is she a guardian angel for Flora and Miles or their enemy, are the ghosts the reality or hallucinations).

We have three narrators of the story: the first narrator, Douglas, and the governess. Considering the story level the first narrator and Douglas are extradiegetic (as they are introducing the narrator of the main story) and the governess is intradiegetic (the one who tells the main story). According to the participation of the characters in the story they are telling, we also have both types of narrators:

heterodiegetic (the first narrator and Douglas) – not participating in the story, and homodiegetic (the governess) – the participant of the story being told.

As the governess is an intrahomodiegetic narrator, she is what W.Booth called “unreliable narrator”, the type of a narrator that appeared in the 20th-century fiction in the result of rejecting the omniscient author. And it is mainly the unreliable narrator who created the narrative ambiguity of *The Turn of the Screw*.

Шапошникова Дар'я Дмитрівна

Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського
Науковий керівник: Васильєв Олександр Павлович, народний артист України

ТВОРЧИСТЬ І ЖИТТЯ М. М. РАЧИНСЬКОГО

Микола Миколайович Рачинський (31.05.1942 – 05.08.1989) – один із найвизначніших найталановитіших акторів, Заслуженим артистом УРСР. У 1963 закінчив Харківський театральний інститут (зараз Харківський національний університет мистецтв ім. І.Котляревського), акторський факультет, майстерня народного артиста УРСР, професора Д.И.Антоновича. Його творчі здобутки налічують більш ніж 100 робіт у театрі і 5 ролей у кіно. Майже 30 років він працював у Харківському російському драматичному театрі ім. О.Пушкіна та викладав у Харківській академії культури. Одночасно з театральною діяльністю, Микола Миколлович працював у кіно. Він працював у фільмах видатних режисерів сучасності – Юлієм Яковлевичем Райзманом – героєм соціалістичної праці, лауреатом шести Сталінських премій, таких як – «Визит вежливоти» (1972 р.) та «Странная женщина» (1980 р.) та працював з Аккрадієм Самойловичем Кордоном у таких фільмах – «Великий Самод» (1980 р.), «Набат на рассвете» (1985 р.). Окрім того, що Микола Миколайович працював у кіно та у театрі, він також викладав у Харківській академії культури, де передав свій досвід молодому поколінню.

Микола Миколайович зіграв більше 100 релей на сцені драматичного театру ім. Пушкіна та 5 кіноролей, він брав участь у зйомках численних радіо та телепередачах, його пов'язують тісні творчі контакти із видатними акторами та режисерами сучасності, ним було зіграні головні ролі у виставах які йдуть і досі у Харківському драматичному театрі ім. Пушкіна, за роки викладання він виховав близько 50 учнів, які стали акторами і режисерами як в Україні так і за її межами.

За майже 30 років театральної та кіно роботи, педагогічної діяльності М.Рачинський досяг великих творчих висот. Ним було досягнуто і осмислено у всіх деталях систему К.С.Станіславського, секрети які він передавав у спадок своїм учням. Він наголошував на тому, що неможна навчити бути актором чи режисером, можна тільки навчитися. Він не визнавав дресуру, він вчив думати на сцені в ролі, як у житті і жити на сцені, а ні грати та відчувати.

Миколай Рачинський зіграв багато різноманітних ролей у Харківському драматичному театрі. Він виходив на сцену як у комедіях, так і трагедіях. Починаючи свій творчий шлях з Шекспіра та Лермонтова, він легко проживав життя героїв Менчелла та в комедіях Островського.

Сьогодні хотілось розповісти про роботу Рачинського над роллю Арбеніна у виставі Лермонтова «Маскарад». Про його методи підготовки про його хвилювання, і про його блискучий успіх. Виставу ставив В.І.Ненашев у 1972 році. Режисер зламав всі стереотипи віддавши головну роль гнівного Арбеніна молодому актору. Яка відповідальність була покладена на молодого, тихого за характером, актора Рачинського, коли саме йому віддали головну роль.

Традицій прийнято було трактувати цього героя як в'язного старого, який страждає від внутрішніх протиріч любовної страсті. В трактуванні режисера все зіграло інакше. На момент прем'єри Миколі Миколайовичу було менше 30 років. Перед глядачем з'явився молодий статний красень сповнений відчуттям власної гідності, благородства. Режисер у роботі з особистістю актора Рачинського вибрав хід молодого чоловіка, який не міг припустити думки